

BESKÆFTIGELSE 3. januar 2024

DEBATINDLÆG

Beskæftigelsen i den offentlige sektor er blevet udhulet

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Den offentlige beskæftigelse stiger, men ikke når man tager højde for antallet af brugere. Inden for undervisning, sundhed og social beskyttelse er antallet af ansatte i forhold til brugerne faldet siden 2008.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Den offentlige beskæftigelse stiger. Siden corona er den steget knap 45.000 personer. Det er der mange blå økonomer og politikere, der er bekymrede over. Det behøver de ikke være. Den offentlige beskæftigelse er nemlig faldet en hel del, når man tager højde for antallet af brugere.

Samtidig er den offentlige andel af den samlede beskæftigelse rekordlav på 27,2 procent mod et gennemsnit siden 1980 på 28,7 procent.

En [ny analyse](#), vi i AE har lavet, viser, at antallet af fuldtidsbeskæftigede på de tre store velfærdsområder er faldet siden 2008, når man tager højde for befolkningens udvikling. Der er især kommet flere personer i de aldersgrupper, der trækker meget på de offentlige tjenester.

” *Antallet af fuldtidsbeskæftigede på de tre store velfærdsområder er faldet siden 2008, når man tager højde for befolkningens udvikling*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Det gælder inden for undervisning, sundhed og social beskyttelse. Sidstnævnte dækker blandt andet over jobcentre, daginstitutioner og ældrepleje. Stiger antallet af ældre, er det naturligt, at der også skal bruges flere social- og sundhedsmedarbejdere i hjemmeplejen og flere sygeplejersker på sygehusene. På samme måde skal der bruges flere pædagoger, hvis der kommer flere børnehavebørn.

Siden slutningen af 2020 er beskæftigelsen per bruger omtrent uændret på de tre velfærdsområder. Den er steget en lille smule i social beskyttelse, hvilket hænger sammen med minimumsnormeringerne.

Beskæftigelsen i resten af den offentlige sektor er også steget, men det skyldes primært flere ansatte i SKAT og flere personer, der arbejder med grundforskning – altså forskere og ph.d'ere.

Når den offentlige beskæftigelse er steget, er det altså udtryk for politiske prioriteringer – ikke en løbsk udvikling.

Alligevel hører man ofte, at beskæftigelsen ikke bør følge med antallet af brugere, fordi der burde være produktivitetsstigninger, og at det offentlige lægger beslag på arbejdskraft, som det private har brug for. Det sidste er som nævnt ikke tilfældet.

” *Når den offentlige beskæftigelse er steget, er det altså udtryk for politiske prioriteringer – ikke en løbsk udvikling*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Der er produktivitetstigninger i det offentlige. De har bare en anden form end produktivitetstigninger i det private. Det offentlige leverer nærmest kun tjenester. Det betyder, at produktionen af dem er meget personbårne.

En pædagogs øgede produktivitet kan vise sig ved, at børnene lærer mere eller er mere trygge. Den viser sig kun i meget svag grad ved, at pædagogen passer flere børn. Det vil gå ud over kvaliteten, hvis den enkelte pædagog skal passe flere børn.

Det samme gør sig gældende langt de fleste steder i den offentlige sektor. Derfor kan produktivetsgevinster i det offentlige kun sjældent veksles til færre ansatte per bruger, uden at det går ud over kvaliteten.

Det samme gælder i øvrigt for den del af den private sektor, der også primært leverer tjenester. I Danmark har vi bare indrettet systemet således, at det hovedsageligt er det offentlige, der står for undervisning, børnepasning og ældrepleje. Det er således ikke et mirakelmiddel at flytte opgaverne over i det private, da de også kan have svært ved at levere samme serviceniveau med færre ansatte.

” *Det er således ikke et mirakelmiddel at flytte opgaverne over i det private, da de også kan have svært ved at levere samme serviceniveau med færre ansatte*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen